

Kwartalnik Niepełnosprawność

<http://kn.pfron.org.pl/kn/artykuly/wydania-archiwalne/nr-iv20139/236,Miedzy-kontrola-a-autonomia-instytucjonalne-uwarunkowania-zycia-niepelnosprawny.html>
2024-04-28, 09:57

Między kontrolą a autonomią – instytucjonalne uwarunkowania życia niepełnosprawnych intelektualnie mieszkańców domu pomocy społecznej

Jakub Niedbalski, Uniwersytet Łódzki

Streszczenie

Celem artykułu jest ukazanie odznaczającego się swoistą ambiwalencją systemu instytucjonalnej opieki nad osobami niepełnosprawnymi intelektualnie. Cały wywód opiera się na dwóch zasadniczych kategoriach, które zasadzają się na sui generis systemie dychotomii istniejących w instytucjonalnych warunkach placówki opiekuńczej. Są to kontrola i podporządkowanie versus autonomia i niezależność. Każda z nich jest powiązana z jedną z dwóch głównych perspektyw postrzegania domu pomocy społecznej. Pierwsza wywodzi się z goffmanowskiej wizji instytucji totalnej, w której jednostkę przedstawia się jako uprzedmiotowiony obiekt działań innych osób, demaskując sytuację izolowania i zależności osobistej. Drugą reprezentuje model relacji personelu i podopiecznych, charakteryzujący się indywidualistycznym podejściem do potrzeb osoby niepełnosprawnej, z poszanowaniem jej prawa do autonomii i samostanowienia. Konfrontacja tych dwóch perspektyw i obszarów zagadnień, a z drugiej strony negatywnych konsekwencji, jakie stwarza przyjęcie roli podopiecznego takiej placówki (dodajmy, że w przypadku niepełnosprawnego intelektualnie ma to szczególny, totalizujący charakter), jest przedmiotem rozważań w niniejszym artykule.

Słowa kluczowe: niepełnosprawność intelektualna, dom pomocy społecznej, kontrola, autonomia, relacje interpersonalne

Between control and autonomy - institutional conditions of life of social welfare home residents with intellectual disabilities

Abstract

The purpose of this article is to present characterized by a peculiar ambivalence, a system of institutional care for people with intellectual disabilities. The whole reasoning is based on two main categories: control and subordination versus autonomy and independence. Each of them is associated with one of the two main perspectives perceive nursing home. The first, derived from the Erving Goffman's total institution in which a man is treated as an object of others' actions, exposing the situation of isolation and dependence. The second perspective, represents a model of the relationship of staff and pupils, characterized by an individualistic approach to the needs of a disabled person, respecting their right to autonomy and self-determination. The confrontation of these two perspectives and areas of problems and the negative consequences that makes assume the role of resident of a social welfare home, is contemplated in this article.

Keywords: intellectual disability, welfare home, control, autonomy, interpersonal relationships

Aplikacja generuje plik z cytatem z wybranym formacie

[Wygeneruj cytat z tej publikacji](#)

Generuj cytat

Pobierz

Pliki do pobrania

[Jakub Niedbalski 196.38 KB](#)

[Poprzednia Strona](#)
[Następna Strona](#)